

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3718203459
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3718203459.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne: Z., právne zastúpenej A., proti žalovanému: N., právne zastúpenému A., o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24.septembra 2019, č.k. 4C/61/2018-209, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni proti žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, súd prvej inštancie určil, že žalobkyňa Z. D., nar. XX.XX.XXXX a žalovaný N. A., nar. XX.XX.XXXX, sú podieloví spoluvlastníci rodinného domu súp. č. XXX postaveného na pozemku KN C XXXX/XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 116 m², zapísané na LV č. XXXXX k. ú. S., každý v podiele 1/2-ica. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa domáhala určenia, že spolu so žalovaným sú podieloví spoluvlastníci rodinného domu súp. č. XXX postaveného na pozemku KN C XXXX/XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 116 m², zapísaného na LV č. XXXXX k. ú. S., každý v podiele 1/2-ice dôvodiac tým, že so žalovaným boli partneri a z ich vzťahu sa v roku 2009 narodila dcéra B. A.. Počas spolužitia so žalovaným sa rozhodli, že si zabezpečia spoločné bývanie a postavia si rodinný dom v obci S.. V čase tohto rozhodnutia spoločne bývali v domácnosti rodičov žalovaného. Tieto plány realizovali od roku 2009 a to v tom zmysle, že žalovaný požiadal príbuzných o darovanie pozemku na stavbu a aj darovacou zmluvou V XXXX/XXXX zo dňa 10.12.2009 ako obdarovaný nadobudol do výlučného vlastníctva pozemky - parc. KNC XXXX/XX o výmere 539 m², KN C XXXX/XX o výmere 70 m² a KN C XXXX/XX o výmere 116 m². V roku 2010 začali realizovať stavbu rodinného domu, ona v tom čase bola na materskej dovolenke so spoločným dieťaťom. Nakoľko mala príjem len z materských dávok a nebola vlastníčkou pozemku, k čomu ani nebol dôvod, pretože pozemky získal druh - žalovaný od svojej rodiny, požiadal žalovaný o stavebné povolenie a uviedol, ako stavebníka svoje meno, ona túto okolnosť nemala dôvod riešiť, najmä aj z dôvodu, že na stavbu domu žalovaný po dohode s ňou si zabezpečil úver od M. K., ktorý bol zabezpečený záložným právom na pozemky žalovaného. Všetky náležitosti a povolenia zabezpečovala v zmysle dohody ona a boli podporovaní tak rodinou žalovaného, ako aj jej rodinou s tým, že rodinný dom bol pre nich základom ich spoločného bývania s dcérou do budúcnosti. V zmysle stavby a vlastníctva tohto domu boli dohodnutí, že bude ich spoločný a v budúcnosti, keď vyplatia úver, žalovaný jej podiel prepíše zmluvou. Rodinný dom stavali prevažne svojpomocne, mali zriadený spoločný účet, na ktorý jej boli poukazované materské dávky a spoločne v rámci hospodárenia uhrádzali z tohto účtu aj úverové splátky, náklady na žitie, náklady na domácnosť a

pod.. Účet bol zriadený v R., B.. Pred stavbou domu a počas stavby, bývali u rodičov žalovaného p. B. A. a manž. N.. Rodinný dom dostavali a v roku 2012 prebehla kolaudácia. Do tohto domu sa spoločne s dieťaťom presťahovali, tento spoločne užívali ešte dva roky a následne pre vzájomné nezhody ukončili vzťah, spolužitie a 3.12.2014 sa aj s dcérou z domu odsťahovala. Rodinný dom bol v tom čase vedený na LV č. XXXXX na žalovaného a aj v súčasnej dobe je vedený žalovaný ako výlučný vlastník v podiele 1/1. Pri odchode sa so žalovaným dohodla, že ju zo spoločného domu vyplatí, avšak mal údajne aj iné záväzky, preto potreboval si podľa jeho tvrdení zabezpečiť nový úver, príp. preúverovať ten pôvodný a následne jej sľúbil, že ju z rodinného domu vyplatí. Keďže sa takto nedialo, niekoľkokrát sa snažila, aby sa k celej situácii vyjadril a splnil ich dohodu, tomuto sa však začal vyhýbať, dokonca začal popierať jej právo na podiel v dome a požiadala, vzhľadom na skutočnosť, že sa s otcom svojho dieťaťa nikdy súdiť nechcela, aby u advokátky sa pokúsili mimosúdne dohodnúť. Žalovaný bol predvolaný na mimosúdne rokovanie na deň 17.07.2017. Má vedomosť, že sa kontaktoval telefonicky, že termín nie je možné dodržať a to z dôvodu, že si musí nájsť advokáta, poradiť sa s ním a dá jej právnej zástupkyňi stanovisko, čo sa nestalo. Až v súdnom konaní 4C/22/2018 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k predmetnému rodinnému domu absolútne poprel jej spoluvlastnícke práva. Skutočnosť, že rodinný dom stavali okrem finančných prostriedkov z úveru, zo spoločných finančných prostriedkov, svojpomocne, že spoločne hospodárili, na úver prispievala zo spoločného účtu a z jej materských dávok, môže preukázať svedecky a príp. z výpisov od R., B.. Žalovaný v žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. V písomnom vyjadrení zo dňa 16.01.2019, doručenom súdu dňa 21.01.2019 uviedol, že je zapísaný na LV č. XXXXX k. ú. S. ako výlučný vlastník rodinného domu súp. č. XXX, stojaci na pozemku parc. č. KN C XXXX/XX. Pozemky parc. č. KN C XXXX/XX, XXXX/XX a XXXX/XX nadobudol na základe darovacej zmluvy V XXXX/XXXX. Úver, ktorý mal na výstavbu rodinného domu, vzhľadom na úrokové sadzby zmenil tak, že zobral nový úver vo N. a dňa 08.08. 2017 zriadil záložné právo na všetky nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXXX katastrálne územie S.. Uvedený úver spláca výlučne on. Pre potreby prefinancovania týchto úverov musel dať vyhotoviť znalecký posudok P.. N. F. dňa 24.05. 2017 pre potrebu uzavretia záložného práva na uvedené nehnuteľnosti. Namietal, že rodinný dom súp. č. XXX by mal mať so žalobkyňou v podielovom spoluvlastníctve a poukazoval na LV č. XXXXX k. ú. S., kde je vedený, ako výlučný vlastník rodinného domu, ktorý údaj je hodnoverný v zmysle § 70 zákona č. 162/1995 Z. z. Doklad o vlastníctve nadobudol zákonným spôsobom a to tak, že dňa 09.10. 2009 mu jeho matka B. A. spolu so svojou sestrou M. T. jemu a synovi M. T., C. T., a sestre K. darovali nehnuteľnosti - pozemky a to tak, že do jeho vlastníctva pripadli parc. KN C XXXX/XX orná pôda o výmere 539 m², KN C XXXX/XX ostatné plochy o výmere 76 m² a KN C XXXX/XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 110 m². Uvedená darovacia zmluva na pozemky bola zavkladovaná Správou katastra S. C., pod č. V XXXX/XX zo dňa 10.12. 2009. Už dňa 09.12. 2009 požiadal stavebný úrad, a to Obec S. o stavebné povolenie na rodinný dom na parc. KN C XXXX/XX s tým, že k stavebnému pozemku má vlastnícke právo, že projektovú dokumentáciu mu vyhotovila P. O. O., S. C., D. XXXX/XX, že stavebný dozor bude vykonávať P. E. a dňa 21.12. 2009 zaplatil aj správny poplatok za túto žiadosť vo výške 53,- Eur. Na základe tejto žiadosti mu následne Obec S. vydala stavebné povolenie dňa 19.03.2010 pod č. 2009/1219-TS1-A/10, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 3.5. 2010. S uvedenou stavbou rodinného domu začal za výdatnej pomoci svojich rodičov, ktorí pojali úmysel ešte za svojho života rozdeliť majetok medzi neho a jeho sestru K. A. tak, že dom, ktorý nadobudli počas života zostane sestre a jemu matka daruje spolu so svojou sestrou pozemok pod stavbu a zároveň mu rodičia finančne darujú čiastku 50.000,- Eur na stavbu tohto rodinného domu. Toto rozhodnutie rodičov podmienil aj fakt, že žalobkyňa priviedol do domu svojich rodičov, pretože ju jej vlastný otec vyhodil z domu, keď spolu so žalovaným čakali dieťa. Jeho rodičia ju prijali do ich domu. Z rozprávania žalobkyne a jej matky vedel, že nedisponujú, ani žalobkyňa a ani jej rodičia, finančnými prostriedkami na stavbu domu a preto začal všetko vybavovať sám pre seba, ako výlučného vlastníka. So žalobkyňou sa nedohodol, že k rodinnému domu bude mať spoluvlastnícky podiel, dohodol sa s ňou len, že keď dom postaví, bude v tomto s ním bývať. Preto všetko bolo vybavované na neho a to stavebné povolenie, pôžičky a nakoniec kolaudačné rozhodnutie. On pracoval na týždňové cykly a preto od počiatku všetko zabezpečovala jeho matka, ktorá pracuje v stavebníctve od roku 1979 a tak má značné skúsenosti. Z poskytnutej sumy 50.000,- Eur sa realizovala hrubá stavba rodinného domu, projektová dokumentácia P.. O., zameranie pozemku a stavby P.. S. F.. Vybudovala sa spodná stavba a to základy, suterén, výkopové práce, betonáž základov, podlievanie stien suterénu, debnenie veľkých dverí, schodisko, betonáže a armovanie, obvodové murivo, elektroinštalácia a vnútorné omietky. Nakoľko celá jeho rodina je stavbárska, všetky práce si zabezpečovali svojpomocne, rodina žalobkyne sa na prácach nezúčastňovala s tvrdením, že dom je aj tak len N. a preto nemali dôvod pomáhať pri výstavbe domu. Počas výstavby rodinného domu dňa 19.8.2010 si požičal na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. 15/272/10 v M. sumu 34.000,- Eur na

stavbu rodinného domu, ako účelový úver, pričom podmienkou tejto zmluvy bolo v bode 3.4.4. preukázať vlastné zdroje na účte vo výške min. 40.000,- Eur. Preto uvedenú zmluvu, ako dlžníci, spoločne a nerozdielne s ním podpísali aj jeho matka B. A. a otec N. A., ktorí mu sumu 50.000,- Eur poskytli. Následne dňa 8.6. 2016 bol podpísaný dodatok k úverovej zmluve č. XX/XXX/XX s tým, že úverová banka poskytla dodatočný úver k sume 34.000,- Eur ešte vo výške 10.000,- Eur. Výška mesačnej splátky v M. bola mesačne 278,45 Eur, ktorú splácal. Taktiež uvedenú stavbu si dal poistiť vo Y. č. XXXXXX/X. od 01.07.2011. Taktiež si vybavil pre seba ďalšiu úverovú zmluvu vo Y. č. XXXXXXXX/XXXX . zo dňa 29.07.2011, kde mu bol poskytnutý medziúver v sume 6.639,- Eur. Vzhľadom na výšku úrokov sa rozhodol o prefinancovaní úveru v S., ktorá je nástupcom M., preto bol vypracovaný znalecký posudok P. F. č. XX/XXXX ku dňu 24.05.2017, ktorý ohodnotil rodinný dom na číastku 120.862,41 Eur a po ďalšom prefinancovaní ostáva dlh k 18.07.2018 voči N. vo výške 58.144,15 Eur, ktoré bude potrebné splatiť. Jeho otec N. A. zomrel XX.XX.XXXX a polovicu rodinného rodičovského domu súp. č. XXX zdedila podľa rodinnej dohody sestra K. A. bez povinnosti z tohto domu ho vyplácať, keďže on od rodičov dostal na stavbu svojho rodinného domu 50.000,- Eur a ďalšiu pomoc pri výstavbe rodinného domu. P. N. F. vypracoval znalecký posudok č. XX/XXXX k 10.07.2010 pre potrebu úverovej zmluvy s M., kde rozostavaný rodinný dom bol ohodnotený na číastku 24.778,95 Eur. Po výstavbe rodinného domu požiadal o kolaudačné rozhodnutie stavebný úrad Obec S. a toto bolo vydané dňa 13.09.2013 pod č. 2013/794-TS1-A/10 a nadobudlo právoplatnosť 03.10.2013. V súčasnosti na LV je farcha na uvedený rodinný dom a pozemky na základe Zmluvy o zriadení záložného práva pre N. na zabezpečenie pohľadávky z úveru, ktorým boli doterajšie úvery prefinancované. Tvrdenie žalobkyne, že sa spolu rozhodli, že si postavia spolu rodinný dom v Obci S. považoval za nepravdivé a vymyslené. Poukazoval opätovne na to, že žalobkyňa bola bez finančných úspor a bez príjmov a v roku 2010 bola na materskej dovolenke. Jej tvrdenie, že vedela, že požiadal o stavebné povolenie len na seba je pravdivé a že ona nemala dôvod toto riešiť. Taktiež vedela, že si zabezpečuje úvery a jej tvrdenie, že úver v M. C. bol zabezpečený záložným právom na pozemky nie je pravdivý, bol zabezpečený na rozostavaný rodinný dom. Taktiež nie je pravda, že by mali zriadený spoločný účet na stavbu domu. Účet v R., na ktorý dostávala žalobkyňa materské dávky bol používaný na bežnú úhradu výdavkov ich živobytia. Bývali u jeho rodičov bezplatne. Jej tvrdenie, že v roku 2012 bola kolaudácia je nepravdivé, pretože na základe predloženého kolaudačného rozhodnutia toto bolo dňa 13.09.2013. Žalobkyňa bola prihlásená na trvalý pobyt do tohto jeho rodinného domu od 08.11.2013 do 11.01.2015 na základe jeho súhlasu a na základe jeho odhlásenia z trvalého pobytu. Poprel, že pri odchode z jeho domu by sa s ním dohodla, že by ju mal vyplácať. Žalobkyňa chce dokazovať skutočnosť, že rodinný dom mali stavať okrem finančných prostriedkov z úverov aj z údajných spoločných finančných prostriedkov a to svojpomocne, že spoločne hospodárili a že ona na úver prispievala zo spoločného účtu z jej materských dávok a z výpisov z R.. Z jej účtu a ani z R., B. nešla žiadna platba na žiaden úver. ňou navrhnutí svedkovia na jeho rodinnom dome nepracovali. Najpodstatnejšie v tomto spore je, že medzi účastníkmi konania nedošlo nikdy k dohode o založení podielového spoluvlastníctva k rodinnému domu a to ani pred jeho výstavbou a ani počas výstavby a ani po kolaudácii, preto žalobkyňa nemôže mať žiaden spoluvlastnícky podiel k rodinnému domu ako sa to snaží prezentovať.

3. Za aplikácie ust. § 137 písm. c/ CSP, § 119, § 132 ods. 1, § 136 ods. 1, § 137 ods. 1, § 137 ods. 2 Obč. zákonníka, posúdiac určovací žalobu ako procesne prípustný prostriedok na ochranu práva žalobkyne vo svetle ust. § 137 písm. c/ CSP, keďže žalovaný je v súčasnosti zapísaný v katastri nehnuteľností ako výlučný vlastník spornej nehnuteľnosti a len vyhovujúce súdne rozhodnutie môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu vlastníckych práv v katastri nehnuteľností v prospech žalobkyne, dospel súd tiež k záveru aj o vecnej opodstatnenosti podanej žaloby. Uviedol, že Občiansky zákonník rozlišuje medzi nadobudnutím vlastníckeho práva pôvodným a odvodeným spôsobom. O pôvodný (originálny) spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva ide vtedy, ak sa vlastnícke právo nadobúdateľa neodvodzuje od vlastníckeho práva skoršieho nadobúdateľa a vzniká nezávisle od neho. Medzi originálne nadobudnutie vlastníckeho práva patrí aj nadobudnutie vlastníckeho práva k novovytvorenej veci, ktorého typickým príkladom je uskutočnenie stavby. Ak ide o novovytvorenú stavbu, ktorá je samostatnou vecou v zmysle Občianskeho zákonníka, (§ 119 ods. 2) platí, ak nie je medzi zainteresovanými osobami dohodnuté inak, že stavebník sa stáva jej vlastníkom. Vlastníctvo k novovzniknutej stavbe nadobúda ten, kto uskutočnil stavbu s právne relevantne preukázaným úmyslom mať ju pre seba (stavebník). Stavebník je osoba, ktorá sa fyzicky podieľa na zriadení stavby, ak nie je z dohody alebo z okolností zrejmé, že táto osoba len pomáha inému (napr. remeselník, susedská alebo rodinná výpomoc). V prípade spoločne realizovanej stavby je pre posúdenie vzniku podielového spoluvlastníctva k domu alebo stavbe postavené spoločnou činnosťou viacerých osôb rozhodujúca

dohoda medzi nimi o založení spoluvlastníckych vzťahov. Táto dohoda nemusí byť písomná a nie je potrebné, aby sa jej účastníci vopred dohodli na veľkosti spoluvlastníckych podielov pred dokončením stavby. Z obsahu dohody musí byť však zrejmé, že účastníci chceli založiť podielové spoluvlastníctvo k stavbe. Takáto dohoda potom založí podielové spoluvlastníctvo len ak z jej obsahu je zrejmé, že účastníci dohody chceli spoluvlastnícky vzťah založiť. Zmluva o založení podielového spoluvlastníctva k stavbe pri tom môže byť platne uzavretá aj v dobe, ktorá časovo predchádza vzniku stavby ako veci.

Z hľadiska posúdenia toho, či medzi stranami tohto sporu k novovzniknutej stavbe vzniklo podielové spoluvlastníctvo, nie je relevantné to, na koho z nich bolo vydané stavebné povolenie, ani to, kto z nich je vlastníkom pozemku, na ktorom sa stavba stavia (bola postavená). Taktiež pre posúdenie tejto veci nebolo podstatným to, ako bola stavba financovaná a z tohto pohľadu ani existencia zmlúv o úveroch a o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, čo však súd ale posudzoval ako okolnosti vedúce k uzatvoreniu dohody o založení spoluvlastníctva. Podstatným je to, že žalobkyňa, ktorá tvrdí, že je podielovou spoluvlastníčkou stavby v rozsahu 1/2-ice, musí preukázať, že existencia jej podielového spoluvlastníctva vychádza z dohody uzavretej so žalovaným. V danom prípade bolo potrebné zistiť, či na výstavbe novovzniknutej veci, nehnuteľnosti - rodinného domu súp.č. XXX na parcele XXXX/XX k. ú. S. sa podieľali obe strany, t.j. či táto vec stavba, nehnuteľnosť, rodinný dom, bola postavená spoločnou činnosťou žalobkyne a žalovaného, resp. viacerých osôb a v prípade, že bola postavená len spoločnou činnosťou žalobkyne a žalovaného, či medzi nimi vopred, pred začatím stavby existovala dohoda o vzniku spoluvlastníckych vzťahov k budovanej stavbe. Vzhľadom na konštantnú judikatúru táto dohoda nemusí byť písomná a nie je ani potrebné, aby sa v nej účastníci vopred dohodli na veľkosti spoluvlastníckych podielov. Z jej obsahu však musí byť nad všetky pochybnosti jasné, že účastníci podielové spoluvlastníctvo chceli založiť. Sporné v konaní nebolo, že žalovaný je toho času výlučným vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXXX k. ú. S. a to rodinného domu súp. č. XXX stojaceho na parcele XXXX/XX a ďalej pozemkov parcely KN C XXXX/XX zastavané plochy a nádvoría o výmere 116 m², KNC XXXX/XX ostatná plocha o výmere 70 m², KN C XXXX/XX orná pôda o výmere 539 m², všetky zapísané na LV č. XXXXX k. ú. S., ktoré pozemky nadobudol darovacou zmluvou zo dňa 10.12.2009. Taktiež medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa a žalovaný ako partneri pred samotným rozhodnutím stavať rodinný dom žili v domácnosti rodičov žalovaného a to ešte v čase, keď žalobkyňa bola študentkou strednej školy, a z ich vzťahu majú spoločnú dcéru B. nar. v roku 2009. Potom v čase, keď bol rodinný dom dokončený, žalobkyňa so žalovaným žili v spoločnej domácnosti v tomto rodinnom dome až do 03.12.2014, kedy sa pre nezhody so žalovaným žalobkyňa aj s maloletou dcérou zo spoločnej domácnosti odsťahovala. Skutočnosť, že na výstavbe rodinného domu sa podieľal žalovaný, medzi stranami sporná nebola. Žalovaný však popieral, že na výstavbe rodinného domu sa podieľala aj žalobkyňa, ktoré tvrdenia žalovaného sa v konaní preukázali ako nepravdivé. V konaní bolo preukázané, a medzi stranami nebolo sporné, že rodinný dom súp. č. XXX bol postavený v prevažnej miere svojpomocne. V prvom rade pomoc pri výstavbe rodinného domu poskytli rodičia tak žalobkyne, ako aj žalovaného. Matka žalovaného pracovala dlhé roky v stavebníctve a mala preto skúsenosti a mohla pomôcť takýmto spôsobom svojimi radami a možnosťami zabezpečiť výhodne stavebný materiál a stavebnú pomoc. Žalovaný tvrdil, že mu rodičia poskytli sumu 50.000 Eur, ktorá bola investovaná do hrubej stavby sporného rodinného domu, čo tvrdila aj matka žalovaného ako aj sestra žalovaného K. A., sestra matky M. T. a Z. N.. Žalovaný tvrdil, že počas výstavby rodinného domu si dňa 19.08.2010 požičal na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. XX/XXX/XX v M.o sumu 34.000,- Eur, pričom podmienku tejto zmluvy bolo preukázať vlastné zdroje na účte vo výške minimálne 40.000,- Eur, preto uvedenú zmluvu ako dlžníci spoločne a nerozdielne podpísali aj jeho matka B. A. a otec N. A., ktorí mu sumu 50.000 Eur poskytli. Žalobkyňa poskytnutie sumy 50.000,- Eur rodičmi žalovaného popierala. Vyhodnotiac vyjadrenie strán a výpovede svedkov súd dospel k záveru, že poskytnutie sumy 50.000,- Eur rodičmi žalovaného zostalo len v rovine tvrdení, keď žalovaný o poskytnutí takejto pomoci od rodičov nepredložil žiaden dôkaz (minimálne úverovú zmluvu preukazujúcu povinnosť zloženia na účte 40.000,- Eur) a keďže tieto tvrdenia vyplývajú z výpovedí svedkov, rodinných príslušníkov žalovaného, súd ich vyhodnotil ako účelové. Pokiaľ by rodičia žalovaného skutočne sumu 50.000,- Eur žalovanému poskytli, je nepravdepodobné, aby finančné prostriedky poskytli v hotovosti, určite by potom existoval doklad, minimálne výpis z účtu, že tieto peniaze boli prevedené žalovanému na jeho účet. I keď nemožno pochybovať o tom, že rodičia žalovaného poskytli finančnú pomoc na stavbu rodinného domu, čo možno vyvodit' z výpovede svedkyne K. A. o tom, že rodinná dohoda bola taká, že ona zostane bývať v rodičovskom dome a na druhej strane rodičia pomôžu žalovanému pri výstavbe rodinného domu, avšak výšku finančnej pomoci súd považoval za nepreukázanú.

Pomoc pri výstavbe rodinného domu však nemožno uprieť ani matke žalobkyne, ktorá síce fyzicky na stavbe nepracovala, avšak pomoc poskytla svojou starostlivosťou o maloletú B.. Nakoľko otec žalobkyne pre svoj zlý zdravotný stav sa na stavbe rodinného domu fyzicky podieľať nemohol, predsa len istým spôsobom pri stavbe pomohol a to prácami s drevom, napr. vyrobil police a šatník, dal narezáť krokvy na rodinný dom, ktorú skutočnosť potvrdila aj matka žalovaného a svedok Z. K.. Samotná matka žalovaného uviedla, že otec žalobkyne bol invalidný dôchodca, tak ona sama nechcela, aby na stavbe pracoval. Ohľadom matky žalobkyne svedkyňa uviedla, že v konečnom dôsledku aj matka žalobkyne, čo by na stavbe robila. Rodičia žalobkyne sa podieľali na výstavbe rodinného domu aj finančne, keď žalobkyňi poskytli peňažné prostriedky, ktorých výška v konaní však zostala sporná, avšak preukázané v konaní bolo, že matka žalobkyne poskytla finančné prostriedky na stavbu schodiska a otec žalobkyne zabezpečil krov na rodinný dom. Svedok M. (brat matky žalobkyne) potvrdil, že matka žalobkyne dostala z dedičstva sumu 5.000,- Eur, avšak či tieto peniaze tak ako tvrdila matka žalobkyne, v uvedenej výške poskytla žalobkyňi na výstavbu rodinného domu, v konaní preukázané nebolo. Nepochybne na stavbe rodinného domu sa podieľal aj brat žalobkyne, K. D., ktorý pomáhal robiť obvodové múry a vnútorné priečky na poschodí. V súvislosti s pomocou žalobkyne pri výstavbe rodinného domu svedkyňa K. D. - matka žalobkyne uviedla, že žalobkyňa keď sa dala, bola na stavbe každý deň, celý dom trikrát vybielila od pivnice až po najvrchnejšie poschodie, čo sa dala, robila všetko. Svedok K. D. (brat žalobkyne) zasa uviedol, že žalobkyňa bežne chodievala na stavbu, pomáhala napr. pri upratovaní, nosila tehly, stravu pre robotníkov, ktorú aj chystala. Na druhej strane matka žalovaného tvrdila, že žalobkyňa sa na stavbe rodinného domu podieľala tak, že vymaľovala obývačku, na stavbu rodinného domu sa prišla len pozrieť, nikdy tam nerobila, občas robotníkom navarila. Rovnako tvrdenia o tom že žalobkyňa sa fyzicky na stavbe rodinného domu nepodieľala, uviedla aj svedkyňa K. A. (sestra žalovaného). Svedkyňa M. T. (sestra matky žalovaného) pripustila, že žalobkyňa sa na stavbe fyzicky nepodieľala, pretože je to práca pre mužov a svedkyňa Z. N. (sestra matky žalovaného) uviedla, že žalobkyňu videla, keď sa na stavbu prišla pozrieť aj s dcérou, nikdy ju nevidela fyzicky pracovať. Zhodnotiac výpovede svedkov ohľadom pomoci žalobkyne pri výstavbe rodinného domu súd konštatuje, že rodinní príslušníci žalovaného (matka, sestry matky a sestra žalovaného) tvrdili, že žalobkyňa sa na stavbe rodinného domu fyzicky nepodieľala, na druhej strane rodinní príslušníci žalobkyne (matka žalobkyne, brat žalobkyne) tvrdili, že žalobkyňa sa na stavbe rodinného domu fyzicky podieľala často pomocnými prácami. Tvrdenia rodinných príslušníkov žalobkyne však potvrdzujú aj výpovede svedkov Z. Z. (kamaráta žalovaného a žalobkyne), ktorý uviedol, že na stavbe bola častokrát prítomná aj žalobkyňa, videl ju, že zametala, robila pomocné práce, doniesla jedlo, svedka Z. F. (kamarát žalovaného), ktorý uviedol, že na stavbe vídal aj žalobkyňu, nie však tak často ako žalovaného a svedka A. C. (bývalý spolužiak žalovaného), ktorý uviedol, že na stavbe stretával aj žalobkyňu, na stavbe robila nejaké pomocné práce. Faktom je, že v čase rozhodnutia o výstavbe rodinného domu súp. č. XXX žalobkyňa bola na materskej dovolenke so spoločnou dcérou strán B., jej príjem predstavoval len rodičovský príspevok, neskôr okrem rodičovského príspevku aj mzda od svojho zamestnávateľa spoločnosti K... Vykonaným dokazovaním vypočutím svedkov mal súd za preukázané, že na výstavbe rodinného domu sa podieľali obe strany sporu, žalobkyňa a žalovaný. Aj keď mal súd za preukázané, že na výstavbe rodinného domu sa podieľali viaceré osoby - príbuzní žalobkyne i žalovaného, súd mal za preukázané, že uvedené osoby práce na rodinnom dome nevykonávali s úmyslom mať túto stavbu pre seba. Pokiaľ sa týka dohody žalobkyne a žalovaného o založení spoluvlastníckych vzťahov, tak ako bolo uvedené vyššie, takáto dohoda musí byť uzatvorená pred dokončením stavby, pričom nie je potrebné, aby sa v nej budúci účastníci vopred dohodli o veľkosti spoluvlastníckych podielov. Zákon na jej uzavretie nepredpisuje žiadnu formu, preto môže byť urobená buď výslovne (za použitia slov) tak, že sa slová prednesú ústne (ústna forma), alebo zaznamenajú písomne (písomná forma), alebo tiež iným než výslovným spôsobom (konkludentne), ktorý nevzbudzuje pochybnosti o tom čo chceli účastníci prejavíť. Pre platnosť dohody postačuje splniť všeobecne stanovené podmienky platnosti právnych úkonov teda takáto dohoda musí byť určitá, zrozumiteľná a musí spĺňať podmienky slobodnej a vážne prejavenej vôle. Vzhľadom na preukázanú skutočnosť, že rodinný dom bol postavený spoločnou činnosťou žalobkyne a žalovaného, súd skúmal, či medzi žalobkyňou a žalovaným, ktorých spoločnou činnosťou došlo k výstavbe rodinného domu, existovala vzájomná dohoda o ich vlastníckych vzťahoch k tejto novovytvorenej veci. Žalovaný poprel existenciu takejto dohody, pričom žalobkyňa od tejto dohody odvodzovala svoje právo, ktorého určenia sa v tomto konaní domáha. Za rozhodujúce vzhľadom na okolnosti danej veci súd považoval aj preukázané skutočnosti a to že žalobkyňa a žalovaný spolu žili v spoločnej domácnosti rodičov žalovaného, mali spoločné dieťa a plánovali spoločnú budúcnosť a spoločné bývanie. Uvedené potvrdila nielen matka žalovaného, ktorá uviedla, že žalobkyňa bývala v ich domácnosti aj so žalovaným pokiaľ si nepostavil rodinný dom, bolo treba vybaviť žalobkyňu

a žalovanému nejaké bývanie, zo začiatku sa predpokladalo, že v dome bude bývať žalobkyňa so žalovaným a ich spoločnou dcérou, ale aj svedkovia K. D. (doniesli jej plán rodinného domu, boli veľmi vytešení a spoločne sa všetci rozprávali o stavbe tohto rodinného domu), Z. N. (matka žalovaného ich potom nabádala, aby si postavili rodinný dom), K. A. (plánovali, že sa do rodinného domu presťahujú aj s dcérou), A. F. (žalovaný mu pri návšteve so žalobkyňou povedal, že by chcel stavať rodinný dom), K. D. (sestra mu povedala, že sa rozhodli, že budú so žalovaným stavať rodinný dom), Z. A. D. (rozprávali sa o budúcnosti, že sa chcú zobrať a že si chcú postaviť rodinný dom). Žalobkyňa so žalovaným bývali v domácnosti rodičov žalovaného viac ako jeden rok, z ich vzťahu sa im narodila počas tohto obdobia aj dcéra B.. Matka žalobkyne a sestra žalovaného zabezpečovali starostlivosť o spoločné dieťa žalobkyne a žalovaného počas výstavby rodinného domu. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa so žalovaným plánovali uzatvoriť manželstvo, v spoločnom dome bývali od roku 2012 do decembra 2014, kedy sa pre vzájomné nehody so žalovaným žalobkyňa aj s dieťaťom z tohto domu odsťahovala. Žalobkyňa sa nepochybne podieľala aj na zariaďovaní rodinného domu, nepochybne aj s matkou žalovaného a žalovaným, keďže žili v spoločnej domácnosti. Počas výstavby rodinného domu matka žalovaného pracovala v C., 10 dní bola v práci a 4 dni doma, žalovaný pracoval na turnusoch ako vodič kamiónu, takže možno predpokladať, že mnohé činnosti pri výstavbe rodinného domu práve v období, keď žalovaný a jeho matka sa nezdržovali doma, pripadli práve na povinnosť žalobkyne. Vykonaným dokazovaním - svedeckými výpoveďami, s prihliadnutím na okolnosti tejto veci mal súd za jednoznačne preukázané, že žalobkyňa a žalovaný uzatvorili dohodu o vzniku spoluvlastníckych vzťahov k budovanej stavbe, ktorú uzatvorili žalobkyňa a žalovaný v presne nezistenom mesiaci roku 2009, a to konkludentným spôsobom, keď sa rozhodli začať stavať rodinný dom ako spoločný, svojpomocne, za pomoci svojich rodinných príslušníkov a kamarátov. Žalovaný a jeho príbuzní existenciu takejto dohody popreli, vylúčili možnosť, že by sa žalobkyňa so žalovaným mohli takto dohodnúť a to toho dôvodu, že zo strany žalobkyne a jej rodinných príslušníkov neboli žiadne finančné prostriedky, žalovaný sám požiadal o stavebné povolenie, bol účastníkom úverových zmlúv ako dlžník, ktoré úvery aj sám splácal. Súd v tejto súvislosti poukazuje na výsluch svedkyne Z. N., ktorá uviedla, že samotná matka žalovaného mala nabádať žalobkyňu a žalovaného, aby si postavili rodinný dom, ktoré tvrdenia popierajú tvrdenie matky žalovaného, že rodinný dom patrí len žalovanému. Taktiež svedok A. C. uviedol, že pripúšťa, že bola nejaká dohoda medzi účastníkmi, že idú stavať rodinný dom spoločne, keďže v tom čase boli partneri. Súd mal v konaní za preukázané, a to výpismi z účtov žalovaného v R., že na tento účet bol poukazovaný rodičovský príspevok žalobkyne, mzda žalovaného z jeho zamestnania a mzda zo zamestnania žalobkyne, z ktorých finančných prostriedkov následne žalobkyňa so žalovaným uhrádzali výdavky na chod domácnosti, prípadne stavby, z tohto účtu splácali predchádzajúci úver žalovaného a následne aj potom, ako bol žalovanému poskytnutý úver v S. žalobkyne bol na účet v R. poukazovaný rodičovský príspevok a mzda od zamestnávateľa, na druhej strane žalovaný uhrádzal z účtu v S. splátky úveru. Na základe všetkých týchto okolností vychádzajúc v konaní z preukázaného spoluzitia žalobkyne a žalovaného ako druh a družka, ktorí majú spoločné dieťa a ktorí mali v úmysle zaobstarať si vlastné spoločné bývanie, mal súd preukázané, že z týchto dôvodov, ale i z dôvodu pomoci s výstavbou rodinného domu zo strany rodinných príslušníkov žalobkyne a žalovaného došlo medzi žalobkyňou a žalovaným k uzatvoreniu dohody o vzniku spoluvlastníctva k rodinnému domu súp. č. XXX k. ú. S., s tým, že výška spoluvlastníckeho podielu vzhľadom na všetky zhora uvedené skutočnosti je rovnaká, a to jedna polovica. Na tomto závere nič nemení ani tá skutočnosť, že existenciu dohody nepotvrdili svedkovia B. A. - matka žalovaného, Z.B. - sestra matky žalovaného, M. T. - sestra matky žalovaného a K. A. - sestra žalovaného. Ich výpovede sú v rozpore s výpoveďami svedkov K. D.- matky žalobkyne, K. D. - brata žalobkyne, ktorí sú príbuzní žalobkyne (ale tiež s inými vo veci vykonanými dôkazmi, ktoré sú uvedené vyššie a ktoré potvrdzujú dohodu strán o založení spoluvlastníckych vzťahov k predmetnému rodinnému domu). Taktiež z hľadiska posúdenia toho, či medzi žalobkyňou a žalovaným vzniklo podielové spoluvlastníctvo k rodinnému domu súp. č. XXX nie je relevantné to, že stavebné povolenie bolo vydané len žalovanému, že žalovaný je vlastníkom pozemku, na ktorom je predmetný rodinný dom postavený a ani skutočnosť ako bola stavba financovaná. Podstatným v tomto konaní je, existencia konkludentnej dohody žalobkyne so žalovaným o existencii jej podielového spoluvlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti. Vzhľadom na všetky zhora uvedené skutočnosti a vykonané dôkazy, ktoré súd hodnotil jednotlivo a zo vzájomných súvislostiach, za použitia citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka súd žalobe v celom rozsahu vyhovel. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p.. Žalobkyňa bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdny úradník s poukazom na § 262 ods.2 C. s. p.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu zmenu napadnutého rozhodnutia tak, že žaloba bude zamietnutá a bude mu priznaný plný nárok na náhradu trov konania. Uplatňujúc dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/, h/ a g/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery, tiež, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli doposiaľ uplatnené) namietal, že rozhodnutie bolo vydané v rozpore s dôkazmi, ktoré mal k dispozícii súd prvej inštancie. V bode 45. odôvodnenia rozhodnutia súd mylne uviedol, že odvolateľ tvrdil, že mu rodičia poskytli 5.000,- eur, ktorá suma bola investovaná do hrubej stavby rodinného domu, čo on nikdy netvrdil, pretože pravda bola taká, že rodičia mu poskytli 50.000,- eur, čo potvrdila tak jeho matka, ako aj sestra K. Z. a sestra jeho matky M. T. a tiež Z. N.. Žalobkyňa toto tvrdenie poprela a súd skonštatoval, že poskytnutie sumy 50.000,- eur rodičmi žalovaného zostalo len v rovine tvrdení a že nepredložil žiaden dôkaz, minimálne ani úverovú zmluvu, preukazujúcu povinnosť zloženia na účte 40.000- eur a tvrdenia svedkov - jeho rodinných príslušníkov vyhodnotil ako účelové. Podľa názoru súdu, ak by rodičia takúto čiastku v hotovosti žalovanému poskytli, určite by o tom existoval doklad, minimálne výpis z účtu, aby bolo preukázané, že to bolo prevedené na jeho účet. Už vo vyjadrení zo dňa 23.06.2008, ktoré poskytol súdu v konaní 4C/22/2018 predložil aj zmluvu o poskytnutí úveru v M. žalovanému ako dlžníkovi a spoločne a nerozdielne s ním ako dlžníkmi sa stali jeho rodičia B. A. a N. A., pričom ide o zmluvu zo dňa 19.08.2010, na základe ktorej sa banka zaviazala poskytnúť mu úver 34.000,- eur na účel výstavby nehnuteľnosti s tým, že bol povinný banke preukazovať účelovosť tohto úveru a v bode 3.4.4 bolo podmienkou preukázania vlastných zdrojov klienta na účte vo výške 40.000,- eur. Keďže on ani žalobkyňa peniaze nemali, všetky tieto peniaze mali v hotovosti jeho rodičia, ktorí ihneď od stavebného povolenia (19.03.2010) financovali výstavbu rodinného domu. Preto nechápe, ako súd mohol zdôvodniť ako nepravdivé a účelové tvrdenie jeho rodičov, keď podmienka preukázania sumy 40.000,- eur bola splnená a M. poskytla úver vo výške 34.000,- eur, ktoré tiež vyčerpal a následne sa M.a premenovala na S.. a táto mu ešte Dodátkom k zmluve o úvere č. XX/XXX/XX poskytla spolu s rodičmi ďalší úver vo výške 10.000,- eur, pričom rodičia spolu s ním sa stali spoludlžníkmi. Preto tvrdenie súdu, že nepredložil minimálne úverovú zmluvu o poskytnutí úveru č. XX/XXX/XX nezodpovedá skutočnosti, tieto dôkazy sú pripojené v spise Okresného súdu Považská Bystrica pod 4C/22/2018. Žiada preto, aby tento dôkaz v súlade s § 366 CSP, ktorý prikladá druhýkrát, bol akceptovaný a vo svetle neho bola vecná správnosť napadnutého rozhodnutia preskúmaná s tým, že prikladá Zmluvu o poskytnutí úveru č. XX/XXX/XX uzavretú s M. z 19.08.2010 druhýkrát, Dodatok k tejto zmluve uzavretý s S. z 08.06.2016 aj s vyjadrením v konaní 4C/22/2018. V bode 46. odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie uvádza, a to v rozpore s vykonaným dokazovaním, že rodičia žalobkyne sa podieľali na výstavbe rodinného domu aj finančne. Matka žalobkyne K. D. na pojednávaní dňa 09.05.2019 uviedla, že sa domnieva, že rozhodnutie stavať rodinný dom bolo spoločné, a to žalovaného a žalobkyne. Uviedla, že pomáhala pri stavbe rodinného domu nie finančne, ale tak, že keď žalobkyňa nastúpila do práce po narodení dcéry sa o dieťa starala. Ďalej uviedla, že na stavbu rodinného domu prispela 5.000,- eur a boli to jej peniaze z dedičstva, ktoré im dala po čiastkach podľa toho, ako potrebovali. Uviedla tiež, že si myslí, že jeho rodičia mu finančne pomáhali, ale koľko to uviesť nevie. Túto rozpornosť súd prvej inštancie nevyhodnotil, ale uznal ako nesporné, že matka žalobkyne túto čiastku do rodinného domu poskytla, čo rozhodne nie je pravda. V bode 55. odôvodnenia súd ustálil, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli dohodu o vzniku spoluvlastníckych vzťahov k budovanej stavbe v nezistenom mesiaci v roku 2009 konkludentným spôsobom, keď sa rozhodli stavať rodinný dom ako spoločný svojpomocne, za pomoci svojich rodinných príslušníkov a kamarátov. V rozhodnutí súd poukázal na výsluch svedkyne Z. N., ktorá uviedla, že matka žalovaného mala nabádať žalobkyňu aj jeho, aby si postavili rodinný dom a tiež uviedol, že to popiera tvrdenie jeho matky. Výsluch tejto svedkyne však potvrdil, že jeho matka riešila stavbu rodinného domu s ním a so svojimi kolegami v práci v jej stavebnej firme a uviedla, že nie je si vedomá toho, že by ohľadom stavby sa radila aj so žalobkyňou. Nevidela žalobkyňu svedkyňu nikdy priniesť jedlo na stavbu, ani ju pracovať. V tomto smere je teda odôvodnenie arbitrárne a nepreskúmateľné. V bode 56. odôvodnenia súd uviedol, že finančné prostriedky žalobkyne išli na účet R., a to rodičovský príspevok a mzda a súd tvrdil, že mal preukázané, že výdavky z tohto účtu išli na stavbu, splácali sa z neho finančné prostriedky na predchádzajúci úver žalovaného. Ide o rozpor so skutočnosťou a objektívny omyl v odôvodnení. Úver sa nesplácal z účtu v R.. V bode 57. súd ustálil, že žili ako druh a družka, majú spoločné dieťa a mali v úmysle zaobstarať si vlastné spoločné bývanie prostredníctvom svojpomoci a že nie je relevantné, že stavebné povolenie bolo vydané len na neho, tiež že vlastníkom pozemku je on, ani skutočnosť akým spôsobom bola stavba financovaná. Toto je nesprávne. Záver o konkludentnej dohode v tomto smere odporuje skutočnostiam, ktoré nastali.

Nikdy sa so žalobkyňou na založenie podielového spoluvlastníctva nedohodol. Objektívne o tom svedčí skutočnosť, že ešte keď jeho matka bola vlastníčkou pozemkov, dala v júni 2009 vyhotoviť projektovú dokumentáciu rodinného domu P. O., ktorá vyhotovila projekt, ktorý je súčasťou znaleckého posudku P. F. z roku 2010, ktorý je súčasťou pripojeného spisu 4C/22/2018. Na otázku jeho právneho zástupcu, kto vyhotovil projekt rodinného domu, žalobkyňa odpovedala, že P. F., teda samotná žalobkyňa nevedela, že projektovú dokumentáciu vyhotovila P. O.. Následne jeho matka B. A. spolu so svojou sestrou mu dňa 09.10.2009 darovali parcelu KNC XXXX/XX orná pôda o výmere 725 m² a podiel 1 k parcele KNC XXXX/XX o výmere 286 m², všetko v k.ú. S.. Následne to bol on, kto požiadal Obec S. o stavebné povolenie len pre seba, čo žalobkyňa vedela, videla aj rozhodnutie a ak by bola bývala dohoda medzi nimi iná, bola by toto rozhodnutie namietala. Stavebné povolenie bolo aj vydané na neho, nadobudlo právoplatnosť, žalobkyňa nemala finančné prostriedky, tieto nemal ani on, neuniesla bremeno tvrdenia, z čoho stavba bola financovaná a poprela existenciu sumy 50.000,- eur, ktoré mu rodičia dali a objektívne boli investované v tejto stavbe a následne objektívne boli preukázané v poskytnutí úveru s M. minimálne vo výške 40.000,- eur. On bol murár, matka pracovala v stavebnej firme, a preto bolo možné stavbu v zmysle stavebného povolenia realizovať. Súd prvej inštancie nevyhodnotil dohodu jeho, jeho rodičov a jeho sestry v tom zmysle, že to jemu rodičia taktó pomôžu postaviť rodinný dom a rodičovský rodinný dom č. XXX v S. zostane jeho sestre K.. Táto dohoda sa naplňa, pretože na základe rozhodnutia súdu prvej inštancie po smrti jeho otca N. A. v roku 2018 súd v konaní 5D/52/2018 schválil dohodu dedičov a nadobúdateľkou spoluvlastníckeho podielu 1-ice v rodinnom dome č. XXX sa stala jeho sestra K. A. bez povinnosti výplaty ustupujúcim dedičom. Nakoniec uzatvoril zmluvu o poskytnutí úveru na bývanie s N., ktorá mu poskytla U. hypotéku refinančnú v celkovej výške 60.000,- eur v roku 2017, ktorú spláca a žalobkyňa na splatenie úveru neposkytla ani cent zo svojich finančných prostriedkov. Žalobkyňa jej otec v poslednom ročníku strednej školy vyhodil z domu a všetky výdavky v súvislosti s dokončením školy jej hradil on. Po skončení školy zostala doma od júna 2009. On nemal naštrené žiadne financie. Žalovaná po narodení dieťaťa mala rodičovský príspevok cca 200,- eur, on plat 600,- eur mesačne, z čoho zabezpečovali stravovanie a ošatenie. Žalobkyňa sa teda nemohla podieľať na výstavbe rodinného domu a rozhodne nie financovaním, ani osobnou prácou, čo výslovne odmietla, čo bolo aj jednou z príčin odchodu z ich domácnosti. Našla si známosť, od januára 2014 si prenajala byt v Obci C., peniaze minula na seba, keď pracoval v zahraničí, podvádza ho s iným mužom. Nahovárala ho predať rodinný dom, aby išli bývať do mesta. Preto nemohlo dôjsť k dohode o založení spoluvlastníctva, ani o výške spoluvlastníckych podielov. Pokiaľ by tomu tak bolo, pri refinancovaní úverov bol by k financovaniu pojal aj žalobkyňa. Príjmy žalobkyne išli na účet do R.y, ani jedna splátka nešla na úver do S. predtým M. Právny názor, na ktorom založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, je nesprávny, narušujúci jeho právnu istotu v tom, že spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Pred začatím súdnych konaní žalobkyňa od neho chcela finančné plnenie vo výške 10.000,- eur, čo odmietol, následne podala žalobu o zrušenie údajného podielového spoluvlastníctva, ktorú žiadala zamietnuť v konaní pod sp. zn. 4C/22/2018. Predmetom podielového spoluvlastníctva môže byť len spoločná vec hmotná. Pokiaľ ide o nadobudnutie spoluvlastníckeho práva k novej veci, najmä k stavbe, platia závery vyplývajúce z rozhodnutí R 16/83 a ďalších, že pre posúdenie vzniku podielového spoluvlastníctva k domu alebo inej stavbe postavenej spoločnou činnosťou viacerých osôb je rozhodujúca dohoda medzi nimi o založení spoluvlastníckych vzťahov, ktorá nemusí byť písomná a nie je nevyhnuté, aby sa v nej účastníci vopred dohodli na veľkosti podielov. Táto dohoda však musí byť uzavretá v dobe, ktorá časovo predchádza vzniku stavby ako veci, lebo vtedy už stavba musí mať vlastnícky alebo spoluvlastnícky režim. Poukazuje v tomto smere na rozhodnutie NS SR 4Cdo 93/99. V doterajšom konaní nebolo preukázané, že žalobkyňa s ním takúto dohodu, a tiež na veľkosti spoluvlastníckych podielov mala. Inak by musela v polovici splácať záväzok z úverov, ktoré si zobral bez jej súhlasu a so súhlasom svojich rodičov, ktorí sa stali spoludlžníkmi v roku 2010, ktorá okolnosť svedčí o tom, že k žiadnej dohode v tomto smere neprišlo. Žalobkyňa nebola ani prizývaná k úverovaniu danej výstavby. Nebola tiež poňatá k uzavretiu záložnej zmluvy na pozemky a rozostavanú stavbu. Už judikát 2Cz 13/82 uviedol vo svojom odôvodnení, že s otázkou dohody účastníkov o podielovom spoluvlastníctve k predmetnej domovej nehnuteľnosti súvisí aj určenie spoluvlastníckych podielov. Bolo potrebné vykonať bližšie dokazovanie o tom, či došlo v tomto smere k dohode medzi účastníkmi v tom zmysle, že tieto podiely budú zodpovedať zásluhám každého z účastníkov na vybudovaní vystavaného domu. Ak ide o novo vytvorenú stavbu, ktorá je samostatnou vecou v zmysle § 119 ods. 2 OZ platí, ak nie je medzi zainteresovanými osobami dohodnuté inak, že stavebník sa stáva jej vlastníkom, keďže toto nadobúda ten, kto uskutočnil stavbu správne relevantne preukázaným úmyslom mať ju pre seba. Stavebník je teda osoba, ktorá sa fakticky podieľa na zriadení stavby, ak nie je z dohody alebo okolností zrejme, že táto osoba len pomáha inému. Je toho názoru, že medzi žalobkyňou a ním

existencia dohody pred začatím stavby o vzniku spoluvlastníckych podielov nebola preukázaná. Súd nezohľadnil, že je výlučným vlastníkom pozemku, jediným stavebníkom, pričom spolužitie dvoch ľudí, ani spoločné dieťa nezakladá nárok žalobkyne na jeho majetok. Žalobkyňa neposkytla žiadne prostriedky ani vecné, ani finančné a jej tvrdenia o vybudovaní krovu boli klamlivé. Pre spolužitie druhu a družky na rozdiel od manželstva neexistujú žiadne zákonné domnienky o nadobudnutí spoločného vlastníctva a ak niektorý z účastníkov takéhoto spolužitia sa domáha určenia spoločného vlastníctva k nehnuteľnosti, musí preukázať, že k jeho vzniku došlo zákonnou cestou, teda na základe zmluvy, ktorá vzniká na základe ponuky a prijatia. Nemôže vzniknúť bez výslovného návrhu a výslovného prijatia. Vlastníctvo k rodinnému domu nadobudol na základe výstavby s úmyslom mať ho pre seba, bol stavebníkom v zmysle právnych predpisov a nikdy medzi ním a žalobkyňou k uzavretiu dohody o spoluvlastníctve k tomuto rodinnému domu nedošlo. Táto sa z rodinného domu odsťahovala a išla za svojím priateľom, nikdy nezaložili spoluvlastnícky vzťah, neuzavreli žiadne platné právne úkony pre to, aby sa mohla stať podielovou spoluvlastníčkou ako sa to snažila prezentovať. V tomto smere poukazoval na konštantnú judikatúru súdov, príkladmo R 47/64, R 36/74 a ďalšie.

5. Žalobkyňa nevyužila svoje právo písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

7. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

8. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím určovacej žalobe žalobkyne v spore o vlastnícke právo vyhovel, dospejúc primárne k záveru o jej procesnej prípustnosti vo svetle ust. § 137 písm. c/ CSP a posúdiac ju následne tiež ako vecne opodstatnenú s odôvodnením, že skutočnosti plynúce z vykonaného dokazovania nasvedčujú v prospech tvrdení žalobkyne o existencii dohody so žalovaným o vzniku spoluvlastníckych vzťahov k spoločne budovanej stavbe (identifikovanému rodinnému domu) s rovnosťou spoluvlastníckych podielov (§ 132, ods. 1, § 136 ods. 1, § 137 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka - ďalej len „OZ“) tejto súčasne priznal 100%-ný nárok ako úspešnej v konaní voči žalovanému na náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 CSP).

9. Odvolateľ (žalovaný) namieta jednak vecnú nesprávnosť tohto rozhodnutia uplatňujúc výslovne dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1, písm. f/ , h/ , tiež g/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli doposiaľ uplatnené) a posúdiac obsah odvolania tiež uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ resp. d/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, resp. existencia inej vady, spôsobilej mať za následok nesprávnosť rozhodnutia), naplnenie čoho vzhliadal v tvrdenom nedostatočnom, arbitrárnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

10. Odvolací súd za aplikácie ust. § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok (odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP), existenciu ktorej vady nezistil a samotný odvolateľ v konkrétnostiach jej naplnenie ani netvrdil.

11. Následne odvolací súd skúmal, či vo svetle žalovaným v odvolaní tvrdených skutočností o nedostatočnom, či arbitrárnom odôvodnení rozhodnutia (ne)došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces), resp. dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP (existencii inej vady spôsobilej mať za následok nesprávnosť rozhodnutia).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného odvolacieho dôvodu treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

13. Odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je síce nesporne súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR, avšak len v situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré bolo (ne)vyhovené uplatnenému nároku, čím je pre účastníkov veľmi obtiažne pochopiť takéto rozhodnutie, nemožno vylúčiť, že rozhodnutie, z ktorého nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, treba považovať za nepreskúmateľné.

14. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia (nedostatok dôvodov) bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, ale za tzv. inú vadu konania, (viď R 111/1998), čím sa zaoberalo tiež Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zasadnutí konanom dňa 3. decembra 2015 a prijalo stanovisko, ktoré je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“, vychádzajúc z ktorého teda len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá dôvod na odvolanie spočívajúci v porušení práva na spravodlivý proces (predtým v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom) uvedeným v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, inak ide o tzv. inú vadu konania (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), v súvislosti s čím je potrebné vždy skúmať mieru (intenzitu) nepreskúmateľnosti, ktorou táto vada poškodí účastníka konania na jeho ústavných právach, teda v každej konkrétnej veci individuálne zodpovedať otázku, do akej miery možno nepreskúmateľnosť rozhodnutia posudzovať ako tzv. inú vadu a do akej miery ho možno posudzovať ho ako odňatie možnosti konať pred súdom, resp. porušenie práva na spravodlivý proces.

15. Preskúmaním obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nevzhliadol dôvodnosť jednak pre uplatnenie druhej vety citovaného stanoviska R 2/2016, ktorá pripúšťa, že „celkom výnimočne sa v praxi môže vyskytnúť prípad, v ktorom písomné vyhotovenie rozhodnutia nebude obsahovať ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu“, čím z hľadiska tvrdenej vady odôvodnenia rozsudku nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil účastníkom uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces za súčasného záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia rovnako netrpí ani takými nedostatkami, ktoré by boli spôsobilé k záveru o existencii tzv. inej vady konania, následkom ktorej by rozhodnutie vo veci bolo nesprávnym (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP).

16. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal v princípe odpoveď na všetky zásadné právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany a obrany proti nej. Odôvodnenie rozhodnutia tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, v parametroch daných ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli zjavne neodôvodnené, či neakceptovateľné, nevyplýva z nich ani jednostrannosť, alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Obsah spisového materiálu v predmetnom súdnom konaní zároveň pripúšťa interpretáciu faktov a posúdenie relevantných právnych otázok tak, ako sú v posudzovanej veci prezentované súdom prvej inštancie. Skutočnosť, že odvolateľ sa s názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje, nemôže sama o sebe viesť k záveru o neodôvodnenosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

17. Rozhodnutie súdu prvej inštancie tiež nemožno podľa odvolacieho súdu považovať za arbitrárne, ku ktorému záveru by bolo možné dospieť len v prípade, ak by sa súd v odôvodnení obmedzil len na všeobecné konštatovanie, že argumenty účastníka sú nesprávne bez vysvetlenia dôvodu takéhoto záveru, o ktorý prípad však v posudzovanej veci nešlo. Je potrebné si však uvedomiť, že len čím je dôkladnejšia a podrobnejšia je argumentácia účastníka konania (samozrejme ak má pre vec podstatný význam), tým dôkladnejšia musí byť aj argumentácia súdu, ktorou predložené argumenty spochybňuje alebo vyvracia.

18. Nedôvodne teda tiež žalovaný tvrdí, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal dostatočne so všetkou argumentáciou, pretože všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04), čo plne dopadá tiež na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. *Georgídias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní, rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu. Stačí teda, aby reagoval súd na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B) k naplneniu čoho v posudzovanej veci došlo.

19. Bez dopadu na vyššie uvedené závery je v súvislosti s tým produkované tvrdenie, že v bode 45/ odôvodnenia rozhodnutia súd mylne uviedol, že žalovaný tvrdil, „že mu rodičia poskytli 5.000,- eur, ktorá suma bola investovaná do hrubej stavby rodinného domu“, pričom správne malo byť uvedené, že rodičia mu poskytli 50.000,- eur, keďže to takto uvádzal. Pravdou síce je, že v bode 45/ odôvodnenia (šiesty a siedmy riadok) súd prvej inštancie uvádza nesprávne ako čiastku, ktorú tvrdil žalovaný, že mu mali poskytnúť rodičia sumu 5.000,- eur, avšak v ďalšej časti identifikovaného odseku už uvádza správnu tvrdenú čiastku 50.000,- čo v kontexte (tiež celého odôvodnenia) je zrejmé, že ide len o zrejmu nesprávnosť, ako výsledok zjavne opisnej chyby, keďže v ďalšej časti odseku a odôvodnenia už sa správne vysporiadať súd s jeho tvrdením o poskytnutí mu sumy rodičmi 50.000,- eur, ktorá zrejme nesprávnosť je bez akéhokoľvek dopadu na vecnú správnosť rozhodnutia, či preskúmateľnosti jeho odôvodnenia.

20. Vo vzťahu k ďalším tvrdeniam žalovaného odvolací súd uvádza, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí právo sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97), či právo na ním požadované právne posúdenie a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony (I. ÚS 50/04).

21. V súhrne tak žiadna z odvolacích námietok produkovaných žalovaným, nebola spôsobilou k naplneniu odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

22. Ďalej vychádzajúc z obsahu odvolania žalovaný namietal nesprávnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie (odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

23. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov súdom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli

v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

24. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

25. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalovaného, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dostatočne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP. Správne zvoleným postupom predtým, ako pristúpil k posudzovaniu vecnej opodstatnenosti žaloby, primárne plniac si svoju zákonnú povinnosť, sa súd prvej inštancie zaoberal existenciou právneho záujmu na jej podaní, pričom ním prijatý záver, vychádzajúc z ktorého zvolenú určovaciu žalobu posúdil vo svetle ust. § 137 písm. c/ CSP ako vhodný, spôsobilý a prípustný prostriedok ochrany práva žalobkyne, považuje tiež odvolací súd za správny. Následne pristúpiac k posúdeniu vecnej opodstatnenosti žaloby zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver o vzniku dohodou medzi stranami založeného podielového spoluvlastníctva k rodinnému domu súp. č. XXX, postavenému na pozemku KNC č. XXXX/XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 116 m², zapísanému na LV č. XXXXX v k.ú. S. (toho času vlastnícky vedeného zápisom na katastri nehnuteľností výlučne na žalovaného) s výškou podielov pre každého spoluvlastníka vo výške 1 (§ 132, ods. 1, § 136 ods. 1, § 137 ods. 1,2 OZ), teda k záveru o vecnej opodstatnenosti žaloby, z ktorého dôvodu žalobe dôvodne vyhovel a správne tiež vzhľadom na plný úspech žalobkyne v spore, konštatoval vznik plného nároku na jej strane voči žalovanému na náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 CSP) s tým, že o ich výške po právoplatnosti rozsudku rozhodne samostatným uznesením (§262 ods. 2 CSP). Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie (ako už bolo konštatované aj v predchádzajúcich častiach tohto rozhodnutia) tiež podrobne a dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach na tieto poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval všetky pre strany známe fakty spolu so správnou citáciou právnych predpisov, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre jeho potvrdenie.

26. Nad rámec uvedeného vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd dodáva nasledovné:

27. Základným predpokladom prípustnosti a následne tiež aj úspešnosti určovacej žaloby, o ktorú ide tiež v posudzovanej veci, je záver o existencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení z hľadiska ustanovenia § 137 CSP, ako základnej podmienky prípustnosti prikrôčenia k posudzovaniu vecnej stránky žalobného návrhu, keďže v prípade záveru o jeho nedostatku, je bez ďalšieho daný dôvod zamietnutia žaloby ako celku. Pri skúmaní jeho danosti ide o posúdenie, či zvolená žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) nástroj ochrany práva žalobcu, pozitívny záver o čom je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené, alebo by sa jeho právne postavenie stalo neistým (porovnaj R 17/1972), teda záver o užitočnosti požadovaného rozhodnutia pre potreby praktického života. Takýto návrh sa uplatní najmä v prípade, keď určovací výrok je potrebný z hľadiska občianskoprávnej prevencie (predchádzanie ďalším sporom), alebo v prípade, keď určujúci výrok je potrebný v konaní pred iným orgánom právnej ochrany alebo pred orgánom, ktorému bola zverená časť právomoci inak patriacej súdom (napr. v konaní pred správou katastra nehnuteľností), ale tiež v prípade, ak už k porušeniu práva došlo. Naliehavý právny záujem sa viaže teda na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, alebo právnej neistoty.

28. V konkrétnostiach posudzovanej veci žaloba o určenie, predmetom ktorého je vlastnícke právo k nehnuteľnosti, je nepochybne právnym prostriedkom vlastníka na ochranu svojho vlastníckeho práva,

keďže je spôsobilá byť podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, ktoré závery sa primerane vzťahujú aj na spoluvlastníctvo v modifikácii zohľadňujúcej spoluvlastnícke vzťahy. Ochrana vlastníckeho práva znamená ochranu vlastníka veci pred každým (erga omnes), kto do toho práva neoprávnene zasiahne. Špecifikom ochrany spoluvlastníckeho práva je, že chráni každého spoluvlastníka aj proti neoprávneným zásahom ostatných spoluvlastníkov.

29. Súd prvej inštancie posúdil danosť právneho záujmu na strane žalobkyne na podanej žalobe, neodchýliac sa od vyššie uvedených teoretických východísk a jeho záver, že len vyhovujúce rozhodnutie môže byť podkladom pre zápis vlastníckeho práva žalobkyne do katastra nehnuteľností, v ktorom zápis aktuálne svedčí výlučne v prospech žalovaného, ktorý jej vlastnícke právo popiera, považuje aj odvolací súd za správny.

30. Z hľadiska vecného súd prvej inštancie uplatnený nárok o určenie vlastníckeho práva k identifikovanej nehnuteľnosti (rodinnému domu), správne posudzoval vo svetle nasledovných zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka:

31. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

32. Podľa § 136 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

33. Podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci.

34. Podľa § 137 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely všetkých spoluvlastníkov rovnaké.

35. Po zhodnotení všetkých skutočností a dôkazov súd dospel jednoznačne k záveru, že žaloba je dôvodná.

36. Podielové spoluvlastníctvo je predmetom samostatnej právnej úpravy v Občianskom zákonníku (§ 137 a nasl. OZ). Na rozdiel od bezpodielového spoluvlastníctva táto forma spoluvlastníctva spočíva v tom, že podiel určuje mieru práv a povinností každého spoluvlastníka k spoločnej veci, zatiaľ čo v prípade bezpodielového spoluvlastníctva žiaden podiel neexistuje. Podielovým spoluvlastníkom môže byť každá fyzická alebo právnická osoba, ako aj štát, ich postavenie je rovné, predmetom spoluvlastníctva môže byť všetko, čo môže byť individuálnym vlastníctvom fyzických alebo právnických osôb. V aplikačnej praxi často spôsobuje ťažkosti skutkové posúdenie vzniku spoluvlastníctva, a to najmä pri jeho vzniku zhotovením veci (príkladmo ako v konkrétnostiach posudzovanej veci zhotovením stavby). Ide potom o prípad, kedy je potrebné posúdiť nielen to, či došlo k zhotoveniu veci, ale aj to, či zhotoviteľia veci sledovali založiť spoluvlastnícky vzťah, keďže subjektívna stránka nemusí byť vždy u všetkých zhotoviteľov rovnaká, ako aj to, aká je výška podielu toho - ktorého spoluvlastníka. Definitívne rozhodnutie v každom konkrétnom prípade je však závislé na zhodnotení individuálnych okolností tej - ktorej veci, pričom osobitne významnou je práve subjektívna stránka zhotoviteľa (zhotoviteľov) veci. Vlastníctvo k novo zhotovenej veci, v tomto prípade k stavbe, nadobúda ten, kto stavbu realizoval, avšak s úmyslom mať ju pre seba (stavebník). Ak ide o vec zhotovenú spoločnou činnosťou nie je rozhodujúce, či a v akej miere sa ten - ktorý subjekt podieľal na zhotovení veci (stavby), ale to, či sa osoby, ktoré vec zhotovili spoločnou činnosťou, dohodli na tom, že vec bude v ich spoluvlastníctve. Rozhodujúcou pre posúdenie takejto problematiky je teda preukázanie existencie takejto dohody, ktorá nemusí byť písomná, a to ani vtedy, ak sa vlastníctvo zapisuje do katastra nehnuteľností, dokonca postačuje, ak ide o dohodu konkludentnú. Rozhodujúce je, či z dohody čo aj ústnej, či konkludentného správania zhotoviteľov, je zrejмый úmysel o nadobudnutí veci do spoluvlastníctva, pričom nie je rozhodujúcim, či došlo k dohode tiež o výške podielov. Ak je táto výška sporná, má sa za to, že podiely spoluvlastníkov sú rovnaké (§ 137 ods. 2 OZ). Dohoda o vzniku spoluvlastníctva však musí byť uzavretá do vzniku veci, čo znamená, že pri posudzovaní okolností v konkrétnej veci je možné vziať do úvahy iba skutočnosti, ku ktorým došlo do zhotovenia veci. V prípade, ak ide o novú stavbu, vlastníctvo k nej sa nadobúda bez zreteľa na jej zápis v katastri nehnuteľností, ktorý má vo všeobecnosti za následok iba to, že dôkazné

bremeno zaťažuje toho, kto nie je ako vlastník uvedený v uvedenej evidencii, keďže tento zápis mohol byť uskutočnený bez zreteľa na skutočný zámer sledovaný zhotoviteľmi stavby.

37. Vyhodnotením rozhodujúcich skutočností plynúcich z obsahu spisového materiálu nemožno pochybovať, že súd prvej inštancie výsledky vykonaného dokazovania posudzoval správne práve vo svetle vyššie uvedených teoretických východísk, pričom s jeho záverom, že medzi žalobkyňou a žalovaným došlo ku konkludentnému uzatvoreniu dohody pred výstavbou identifikovaného rodinného domu o vzniku ich spoluvlastníctva k nemu, za nepreukázania dohody o disparite ich spoluvlastníckych podielov, následkom čoho je výška spoluvlastníckeho podielu oboch rovnaká, teda 1-ica, sa v plnom rozsahu identifikuje tiež odvolací súd a v podrobnostiach, pokiaľ ide o vyhodnotenie výsledkov vykonaného dokazovania poukazuje na body 50. až 57. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, aby nadbytočne tieto stranám známe skutočnosti neopakoval. Závery z identifikovaných bodov odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie sú s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania vo svetle do úvahy prichádzajúcich teoretických východísk akceptovateľné a obsah spisového materiálu pripúšťa opodstatnene takú interpretáciu faktov a posúdenia relevantných právnych otázok, ako sú v uvedených bodoch odôvodnenia súdu prvej inštancie prezentované. Tieto nie sú poznačené jednostrannosťou, ani takou interpretáciou aplikovaných ustanovení právneho predpisu, ktorá by indikovala k záveru o popretí ich zmyslu či podstaty.

38. Z vykonaného dokazovania v konkrétnostiach vyplynulo a medzi stranami spornými nebolo, že už pred rozhodnutím o stavbe identifikovaného rodinného domu žili žalobkyňa a žalovaný ako partneri v domácnosti rodičov žalovaného (dokonca už v čase, keď žalobkyňa bola študentkou strednej školy), z ktorého vzťahu pochádza ich spoločná dcéra B., narodená v roku 2009 a po dokončení rodinného domu, v tomto dome žili v spoločnej domácnosti až do 03.12.2014, kedy pre vzájomné nezhody žalobkyňa aj s dieťaťom zo spoločnej domácnosti odišla, čomu je tak doposiaľ. Tiež bolo preukázané, že rodinný dom súp. č. XXX, o vlastníctvo ktorého v posudzovanej veci ide, bol v prevažnej miere postavený svojpomocne, a to za súčasnej pomoci pri jeho výstavbe rodičov, či ďalších rodinných príslušníkov tak zo strane žalobkyne ako žalovaného. Zo skutočností, ktoré vyplynuli zo svedeckých výpovedí (K. D., Z. N., K. A., A. F., K. D., Z.. A. D.) ako správne posúdil súd prvej inštancie skutočne vyplýva, že okolnosti, ktoré predchádzali započatiu výstavby rodinného domu, indikujú jednoznačne k záveru o tom, že žalobkyňa a žalovaný, ktorí spolu v tom čase žili v spoločnej domácnosti u rodičov žalovaného a mali spoločné dieťa, plánovali spoločnú domácnosť, v rámci toho tiež spoločné bývanie a za participácie na týchto plánoch tiež ich rodinných príslušníkov je zjavné, že sa konsenzuálne spoločné bývanie rozhodli riešiť započatím výstavby spoločného rodinného domu, pričom v konaní nebola preukázaná, ale ani tvrdená dohoda medzi nimi o disparite spoluvlastníckych podielov na novovzniknutej nehnuteľnej veci, z ktorého dôvodu súd prvej inštancie správne posúdil, že výška spoluvlastníckeho podielu u oboch je rovnaká, čo znamená v rozsahu 1-ice.

39. Na správnosti týchto záverov nič nemenia ani odvolacie námietky žalovaného, spočívajúce v tom, že pozemok pod stavbou mu darovali rodičia ako výsledok dohody medzi rodičmi, jeho sestrou a ním, či to, že stavebné povolenie bolo vydané len na neho a ani ním tvrdený spôsob, akým mala byť stavba financovaná a v konečnom dôsledku ani to, či a v akej miere sa ten - ktorý subjekt (či už žalobca a žalovaný, alebo ich rodičia) podieľali na zhotovení stavby, ktoré skutočnosti, i keď sú pravdivé, rozhodne neboli prekážkou k vzniku dohody o založení podielového spoluvlastníctva k identifikovanej stavbe, ktorú uzatvoril so žalobkyňou konkludentne vychádzajúc z okolností pred začatím identifikovanej stavby a ktoré skutočnosti je pravdou, že z obsahu spisového materiálu vyplynuli a samotná žalobkyňa ich ani nespochybňovala. V konkrétnosti teda aj keď je faktom, že pozemok, na ktorom stojí rodinný dom, je vo výlučnom vlastníctve žalovaného a právnym titulom jeho nadobudnutia bol dar od rodičov (bez ohľadu na to, či za súčasného konsenzu medzi rodičmi, žalovaným a jeho sestrou o spôsobe pomoci rodičov svojim deťom), rovnako ako je faktom, že na stavebnom povolení je ako výlučný stavebník uvádzaný žalovaný a v konečnom dôsledku tiež aj to, že to bola matka žalovaného, ktorá vzhľadom na svoje odborné zručnosti (keďže pracuje v stavebníctve) im všestranne s prípravou a realizáciou stavby pomáhala, tieto skutočnosti však nie sú diskvalifikujúcimi pre záver, že rodinný dom bol zhotovený spoločnou činnosťou žalobcu a žalovaného za súčasnej pomoci ich rodinných príslušníkov, ktorú stavbu realizovali s úmyslom mať ju obaja pre seba, s čím nepochybne boli aj ich rodinní príslušníci uzrozmenejší a odlišné tvrdenia žalovanej strany, ako aj svedkov (jeho rodinných príslušníkov), prostredníctvom ktorých sa tento snažil správnosť tohto záveru spochybniť, má zjavne pôvod vo vážne narušených vzťahoch medzi žalobkyňou a žalovaným (odchod žalobkyne s dieťaťom zo spoločnej domácnosti, tiež podľa tvrdenia žalovaného jej

nový partnerský vzťah), ktoré skutočnosti bez ohľadu na to, kto zo strán k nim väčšou mierou prispel, nie sú spôsobilé nič zmeniť na tom, že podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného k stavbe, ktorú spoločne realizovali, aj vzniklo. Je zrejmé, že obe strany (žalobkyňa i žalovaný) podľa svojich možností všetkými dostupnými formami za aktívnej pomoci svojich rodinných príslušníkov (to znamená svojou prácou, finančne, prípadne inou činnosťou, ktorú si okolnosti vyžadovali pri zhotovovaní tejto stavby) participovali na jej vzniku a odporovalo by elementárnym princípom logiky, aby tak tomu bolo aj bez existencie

dohody medzi žalobkyňou a žalovaným o ich rovnocennom spoluvlastníctve k zhotovenej stavbe. Takto totiž otec žalobkyne počas svojho života, i keď nemohol na stavbe vykonávať pre svoj nepriaznivý zdravotný stav ťažké práce, vykonával práce s drevom (vyrobil police a šatník), dal nielen narezáť krokvy na samotný rodinný dom, čo aj financoval, čo rozhodne nemožno považovať za zanedbateľnú investíciu, a udržateľne posúdiť, že k tejto by bol pristúpil aj za situácie, že by po zhotovení stavby jeho dcéra mala byť len „trpenou“ užívateľkou domu a nie jeho spoluvlastníčkou (ktorú skutočnosť s krovom potvrdila aj matka žalovaného a tiež svedok Z. K. a samotný žalovaný ju nespochybnil) a tiež určitú v konaní, pokiaľ ide o výšku jednoznačne nezistenú čiastku, poskytla žalobkyni aj jej matka, ktoré mali byť použité na stavbu schodiska. Možno síce prisvedčiť žalovanému a nespochybnuje to v odôvodnení svojho rozhodnutia ani súd prvej inštancie, že neoblo zistené, že išlo o čiastku presne 5.000,- eur, o ktorej svedok M. (brat matky žalobkyne) vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že ju mala dostať z dedičstva, výška poskytnutých prostriedkov žalobkyni od jej matky nie je však významná vo vzťahu k predmetu konania, významným je, že matka žalobkyne K. D. tiež v rámci svojich možností sa snažila žalobkyni v súvislosti so stavbou domu pomáhať, príkladom tiež strážila dieťa, keď žalobkyňa potrebovala ísť na stavbu, či keď bielila dom, upratovala, či varila a nosila stravu robotníkom. Všetci zúčastnení teda pomáhali spôsobom, ktorý bol v ich možnostiach a ktorý si dané okolnosti priebežne vyžadovali. Samotná matka žalovaného nepoprela, že žalobkyňa sa na stavbe rodinného domu týmto spôsobom podieľala, t. j. že vymaľovala obývačku, či občas robotníkom navarila, faktom však je, ako správne poznamenala svedkyňa M. T., že fyzická práca na stavbe vzhľadom na jej náročnosť a rozdielnosť fyzických dispozícií mužov a žien je udržateľne určená preferenčne mužom, pričom ženy, v tomto prípade aj samotná žalobkyňa svoju pomoc za účelom zhotovenia domu realizovala iným spôsobom, ktorý je potrebné rovnako akceptovať, a to či už tým, že varila robotníkom, či už tým, že upratovala, starala sa o dieťa v čase tiež, keď žalovaný, ktorý pracoval na týždňovky, bol mimo domu a musela zabezpečovať potrebné činnosti aj v čase, keď aj matka samotného žalovaného, ktorá pracovala v turnusoch, rovnako na stavbu dohliadať nemohla. Tvrdenia rodinných príslušníkov žalobkyne o tom, že žalobkyňa sa pomocnými prácami na stavbe domu fyzicky podieľala často, potvrdzujú výpovede svedkov Z. Z. (kamaráta žalovaného a žalobkyne), ale tiež svedka, kamaráta žalovaného, Z. F., či bývalého spolužiaka žalovaného, A. C.. O spoločnom hospodárení a spoločných cieľoch aj v tomto smere žalobkyne a žalovaného svedčí tiež skutočnosť, že na účet vedený v R., ktorý bol výlučne na meno žalovaného (a ku ktorému mala dispozičné právo), žalobkyňa si nechala poukazovať jednak materské dávky, ako aj následne svoju mzdu od zamestnávateľa, z ktorého účtu sa nielenže financovali ich spoločné potreby, ale realizovali sa z neho tiež splátky úveru (ktorý síce ako správne v odvolaní uvádza žalovaný, neslúžil, resp. prostriedky z neho získané, neboli použité na stavbu domu), ale faktom je, že splátky úveru z účtu realizované boli, pričom podľa tvrdenia žalobkyne išlo o úver, ktorý ešte pred ich spolužitím si vzal výlučne žalovaný (pričom dôkaz o opaku žalovaný v konaní nepredložil), čo jasne nasvedčuje v prospech toho, že žalobkyňa a žalovaný spoločne hospodárili a spoločne svoje potreby tiež uhrádzali. Pokiaľ by tomu tak totiž nebolo, nebol by dôvod, aby žalobkyňa svoje vlastné finančné prostriedky poukazovala na účet, ktorého majiteľom bol žalovaný. Je zrejmé, že v tomto smere bola medzi nimi zhoda o spoločnom živote, spoločnom bývaní, spoločnom hospodárení, ktoré svoje spoločné ciele zhodne vzhľadom na v tom čase ich usporiadané spolužitie pretavili aj do dohody na vzniku spoluvlastníctva k následne postavenému domu, ktorý mienili za účelom vyriešenia spoločného bývania, za pomoci svojich rodinných príslušníkov zhotoviť. V prospech tohto záveru okrem skutočností uvedených vyššie nasvedčuje tiež výsluch svedkyne Z. N., ako aj svedka A. C.. Skutočnosť, že žalovaný uhrádzal splátky úveru, prostriedky z ktorého boli použité na stavbu domu, nie z tohto „spoločného účtu“, ale z iného účtu, vedeného v S., na ktorý mzda žalobkyne nebola poukazovaná, ani skutočnosť, že aj v súčasnosti ako uvádza, má tento úver splácať výlučne on sám, nie je spôsobilou k dopadu o diferentnom závere, ako o vzniku podielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného. I keď skutočnosť, že žalovaný podľa jeho tvrdenia aktuálne sám spláca splátky úveru, ktoré finančné prostriedky mali byť použité na zhotovenie stavby (čo ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie nepreukázal), zjavne pociťuje vo vzťahu k sebe nekomfortne, riešenie tohto stavu, pokiaľ je pravdivým je možné v konaní o inom nároku, nie je to významným pre rozhodnutie o predmete konania v posudzovanej veci.

40. V konečnom dôsledku, pokiaľ žalovaný namieta, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o tom, že v konaní nepreukázal svoje tvrdenie o financovaní stavby, či už z prostriedkov z úveru poskytnutého M., keď nepredložil minimálne úverovú zmluvu, a tiež, že nepreukázal poskytnutie mu sumy 50.000,- eur rodičmi na stavbu domu, ako predpokladu poskytnutia mu vyššie uvedeného úveru, tvrdiac, že listinné doklady preukazujúce tieto tvrdené skutočnosti (úverovú zmluvu, či dodatok k úverovej zmluve) sú pripojené v spise Okresného súdu Považská Bystrica pod č. k. 4C/22/2018 a tieto prikladá opakovane ako uvádza druhýkrát aj do tohto spisu a žiada o ich akceptáciu vo svetle ust. § 366 CSP, tak ani táto odvolacia námietka nie je spôsobilou k odlišnému, v prospech žalovaného vyznievajúcejmu rozhodnutiu.

41. Predovšetkým, ak by aj bolo pravdou tvrdenie žalovaného, že listinné dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia o poskytnutí mu úveru, ako aj čiastke 50.000,- eur rodičmi na stavbu domu, by boli súčasťou spisu Okresného súdu Považská Bystrica pod sp. zn. 4C/22/2018, nie je to udržateľným dôvodom pre odlišné posúdenie (ne)unesenia dôkazného bremena žalovaným, na akom založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, teda, že v tomto smere by si žalovaný svoju dôkaznú povinnosť splnil. Faktom totiž je, že v posudzovanej veci, vychádzajúc z obsahu spisového materiálu, jeho súčasťou, tieto žalovaným identifikované listiny nie sú, jeho súčasťou tiež nie je ako pripojený ani spis Okresného súdu Považská Bystrica identifikovaný žalovaným pod sp. zn. 4C/22/2018, ktorého oboznámenie, či pripojenie, žiadna zo strán, teda ani žalovaný v tomto konaní nenavrhl, a teda, pokiaľ by aj bolo pravdou, že tieto listiny sú súčasťou tohto diferentného spisu, ktorého obsah nebol predmetom dokazovania v tomto konaní, bola by táto skutočnosť bez právneho významu na vecnú správnosť posudzovanej veci. Súd totiž neplní v sporovom konaní úlohu vyšetrovacieho ani dohľadávacieho orgánu a rozhodne vo svetle spravodlivého a rovnocenného prístupu k obojstranným stranám, nemôže nahrádzať nedostatok procesnej aktivity ktorejkoľvek strany, pokiaľ ide o predkladanie dôkazov, ktoré by boli, resp. mohli byť pre ňu prospešné, teda ani dôkazov v prospech žalovaného.

42. Žalovaný opomína totiž zjavne základný princíp, ktorým je ovládané dokazovanie v sporovom konaní, o ktoré ide aj v posudzovanej veci, a to princíp prejednávaci, ktorý spočíva v tom, že tvrdiť skutočnosti rozhodné pre posúdenie daného prípadu a navrhovať a predkladať dôkazy pre tieto skutočnosti, je zásadne vecou strán sporu, na ktorých spočíva hlavná zodpovednosť za zhromaždenie skutkového podkladu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej, teda iniciatíva v tomto smere jednoznačne zaťažuje ich. Rozsah dôkazného bremena vyplýva z hmotného práva, teda z príslušnej hmotnoprávnej normy. V zásade platí, že dôkazné bremeno má ten, komu je podľa hmotného práva na prospech existencia určitej skutočnosti. Ak tak strany nevykonajú, potom postihne tú stranu, ktorá je povinná potrebné tvrdenie vykonať, či dôkaz predložiť, nepriaznivý procesný následok spočívajúci v tom, že súd rozhodne v jej neprospech. Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania a to v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Keďže teda súd vychádza len zo skutočností tvrdených stranami a vykonáva len tie dôkazy, ktoré tieto navrhli, bolo tak na žalobkyni, akým spôsobom svoj nárok formulovala a na akých skutočnostiach jeho dôvodnosť zakladala, ako aj na strane druhej bolo na žalovanom, akú obranu a na akých skutočnostiach založenú zvolil a tiež bolo vecou jeho racionálneho posúdenia, či ním tvrdené skutočnosti je spôsobilý aj preukázať vo vedomí, že pasivita, či nesprávne zvolená argumentácia, mu môže priniesť negatívne dôsledky v spore, teda nesplnenie si povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti sa nutne muselo prejaviť v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre stranu, ktorá bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno neunesla, k naplneniu ktorých skutočností aj došlo v posudzovanej veci, keď žalovaný neprodukoval také tvrdenia, ani dôkazy, ktoré by boli spôsobilé k spochybneniu opodstatnenosti podanej žaloby, čo nemohlo mať za následok iné, ako v jeho neprospech vydané rozhodnutie.

43. V súvislosti so zjavným opomenutím predloženia ním tvrdených dôkazov odvolací súd v nadväznosti na v súvislosti s nimi produkovanými námietkami dáva do pozornosti žalovanému starú zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Predovšetkým je totiž vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod., čo platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných oprávnení, k naplneniu čoho došlo tiež v posudzovanej veci. Nebol to v danom prípade súd, ktorý by nesprávnym procesným postupom bol odňal procesné práva odvolateľovi, či neprihliadol, alebo správne nevyhodnotil existujúcu dôkaznú situáciu, ale bol to on sám, ktorý nedostatkom vlastnej obozretnosti existujúci skutkový základ predložením tvrdeného dôkazu nezmenil.

44. Keďže je teda zrejme, že listinné dôkazy, ktoré majú preukazovať vyššie tvrdené skutočnosti žalovaným, nie sú a ani neboli ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie žalovaným produkované, teda nie sú súčasťou spisového materiálu a nie je teda pravdou, že ich žalovaný v tomto konaní predkladá druhýkrát, ale ide o ich prvé predloženie v tomto konaní, realizované až v rámci odvolacieho konania, prípustnosť týchto dôkazov ako novôt bolo potrebné vyhodnotiť vo svetle ust. § 366 CSP v nadväznosti na žalovaným uplatnený odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP (uplatnenie nových prostriedkov procesnej obrany, ktoré nemohli byť v doterajšom priebehu konania použité). Prípustnosť uvedenia prípadných novôt vo svetle ust. § 366 CSP, vychádzajúc z jeho znenia, je podmienené okrem toho, že sa po a) týkajú procesných podmienok, po b) vylúčenia sudcu, či nesprávneho obsadenia súdu (o ktorý prípad zjavne v posudzovanej veci nejde), tiež nezavinením ich doterajšieho nepoužitia, pričom je to odvolateľ v konaní, koho zaťažuje povinnosť preukázať, že tieto nové prostriedky procesnej obrany, ktoré uvádza až v odvolacom konaní, nemohli byť v doterajšom priebehu konania (do doby rozhodnutia súdom prvej inštancie) použité bez jeho viny. Ak tento predpoklad úspešne nesplní, na tieto novoty nemôže odvolací súd prihliadnuť, pričom na diskvalifikáciu týchto novôt postačuje aj opomenutie ich skoršieho predloženia zavinením z nedbalosti, o ktorom prípade je možné uvažovať v prípade novôt, predložených žalovaným v odvolacom konaní, s poukazom na argumentáciu, ktorá ich sprevádza. Keďže žalovaný si teda zjavne nesplnil svoju povinnosť plynúcu mu z ust. § 366 CSP, spočívajúcu v produkovaní takej argumentácie, ktorá by umožňovala tieto novoty vo svetle odvolacieho prieskumu pripustiť, čo zjavne ani nemohol, keďže vzhľadom na jej obsah je zjavné, že týmito dôkazmi disponoval už v čase konania pred súdom prvej inštancie, a teda neexistovala udržateľná prekážka, pre ktorú ich nemohol súdu predložiť, nebolo možné prijať iný záver ako o ich diskvalifikácii, teda ich neprípustnosti v odvolacom konaní, čím bez ďalšieho sú nespôsobilé k dopadu na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

45. Žalovaným uplatnené odvolacie námietky tak v ich súhrne argumentačne neboli spôsobilé k odlišnému, v prospech neho spôsobilému rozhodnutiu odvolacieho súdu.

46. Pokiaľ teda súd prvej inštancie na základe vyššie uvedených záverov žalobe v plnom rozsahu vyhovel, posúdiac túto ako vecne opodstatnenú, odvolací súd posúdil jeho rozhodnutie vo veci samej ako správne, za súčasného záveru o správnosti rozhodnutia tiež v závislej časti o trovách konania, z ktorého dôvodu rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP v plnom rozsahu potvrdil.

47. Odvolací súd záverom uvádza, že spravodlivosť musí byť vždy prítomná v procese, ktorým sudca interpretuje a aplikuje právo, ako hodnotový systém, ktorý je spoločný pre všetky demokratické právne poriadky. Úlohou súdu je teda rozhodnúť spravodlivo v súlade s rímsko-právnou zásadou „ex aequo et bono“ (teda podľa slušnosti, spravodlivosti a dobra), so zmyslom ktorej zásady podľa jeho názoru vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu tak rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj k potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu plne korešpondujú.

48. Odvolací súd v konečnom dôsledku rozhodol tiež o trovách odvolacieho konania a to podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že konštatoval síce plný úspech žalobkyne v odvolacom konaní s čím korešponduje jej plný nárok na náhradu trov konania, avšak z dôvodu, že tejto trovy v odvolacom konaní nevznikli, vo výsledku jej ich náhradu voči žalovanému nepriznal.

49. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerov hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).